

img1

LIETUVOS AUKŠČIAUSIASIS TEISMAS

NUTARTIS

2022 m. liepos 5 d.
Vilnius

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegija, susidedanti iš teisėjų Godos Ambrasaitės-Balynienės, Alės Bukaviniienės ir Virgilijaus Grabinsko (kolegijos pirmininkas), susipažinusi su 2022 m. birželio 30 d. paduotu **atsakovės I. B.** kasaciniu skundu dėl Kauno apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2022 m. gegužės 17 d. nutarties peržiūrėjimo,

n u s t a t ė:

Atsakovė padavė kasacinį skundą dėl Kauno apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2022 m. gegužės 17 d. nutarties peržiūrėjimo civilinėje byloje pagal ieškovo R. B. (ieškovo teisių perėmėja D. Ž.) ieškinį atsakovei I. B. dėl santuokos nutraukimo ir atsakovės I. B. priešieškinį ieškovui R. B. (ieškovo teisių perėmėja D. Ž.) dėl nepilnamečio vaiko gyvenamosios vietos nustatymo, išlaikymo ir išlaikymo įskolinimo priteisimo. Kasacinis skundas paduodamas Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso (toliau – ir [CPK](#)) 346 straipsnio 2 dalies 1 ir 2 punktuose įtvirtintais kasacijos pagrindais.

Atrankos kolegija pažymi, kad kasacinis teismas tikrina žemesnės instancijos teismų sprendimų (nutarčių) teisėtumą tik išimtiniais atvejais, kai yra bent vienas iš [CPK 346 straipsnio](#) 2 dalyje nustatytų kasacijos pagrindų ([CPK 346 straipsnio](#) 1 dalis). Kasaciniame skunde nepakanka vien tik nurodyti kasacijos pagrindą – įvardyti kasacijos pagrindo buvimą būtina pagrįsti išsamiais teisiniais argumentais ([CPK 347 straipsnio](#) 1 dalies 3 punktas). Be to, [CPK 346 straipsnio](#) 2 dalyje nurodyti kasacijos pagrindai patvirtina, jog kasacija leidžiama ne teisės klausimais apskritai, bet siekiant, jog kasaciniame teisme būtų nagrinėjamos tik tokios bylos, kuriose keliama teisės problemų išsprendimas būtų reikšmingas vienodam teisės aiškinimui.

Kai kasacinis skundas paduodamas [CPK 346 straipsnio](#) 2 dalies 1 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti buvus pažeistą materialiosios ar proceso teisės normą, teisinius argumentus, patvirtinančius nurodytos (nurodytų) teisės normos (normų) pažeidimą bei argumentuotai pagrįsti, kad teisės pažeidimas, į kurį apeliuojama, turi esminę reikšmę vienodam teisės aiškinimui ir taikymui, taip pat kad jis (teisės pažeidimas) galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo (nutarties) priėmimui.

Kai kasacinis skundas paduodamas [CPK 346 straipsnio](#) 2 dalies 2 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti konkrečią Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisės aiškinimo ir taikymo praktiką, suformuotą byloje, kurių faktinės aplinkybės yra analogiškos ar iš esmės panašios į bylos, kurioje priimtas teismo sprendimas (nutartis) skundžiamas kasacine tvarka, bei argumentuotai pagrįsti, kad teismas skundžiamame procesiniame sprendime nukrypo nuo tokios Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos praktikos. Tai daroma analizuojant apskųstuose teismų sprendimuose išdėstytus teisinius motyvus ir juos lyginant su Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuota teisės taikymo ir aiškinimo praktika.

Atsakovė kasaciniame skunde nurodo, kad teismų išvada, jog dėl santuokos iširimo kalta atsakovė, nes nesirūpino sutuoktiniu šiam susirgus onkologine liga, neatitinka tikrovės, priimta nevertinant atsakovės argumentų, pažeidžiant [CPK](#) 185 straipsnyje nustatytas įrodymų vertinimo taisykles. Teismai netinkamai vertino šalių santykius jų pablogėjimo metu, nurodydami, kad dėl santuokos iširimo yra atsakinga tik atsakovė, o ne abu sutuoktiniai, nesugebėję susidoroti su užklupusiu sunkumu. Teismų išvada, kad 400 Eur atitinka nepilnametės dukters poreikius yra nepagrįsta ir prieštaraujanti formuojamai teismų praktikai. Atsižvelgiant į teismų praktiką orientacinių minimalių (būtinųjų) vaiko poreikių dydžiu laikytina minimalioji mėnesinė alga, kuri nuo 2022 m. sausio 1 d. neatskaičius mokesčių yra 730 Eur, o, atskaičius mokesčius, sudaro 533,65 Eur sumą per mėnesį, t. y. būtinieji nepilnamečio vaiko poreikiai, kurių atsakovė neprivalo įrodinėti. Be būtinųjų išlaidų, kurių atsakovė neprivalo įrodinėti, šalių nepilnametė dukra kas mėnesį patiria ne mažesnes nei 40 Eur išlaidas, skirtas jos sveikatos priežiūrai (vaistai, ortopedinis čiužinys, sporto klubas). Taigi, atsakovė įrodė, jog vaiko poreikius kas mėnesį sudaro 573,55 Eur suma. Taip pat teismai nepagrįstai nusprendė, kad yra teisinis pagrindas nukrypti nuo lygių dalių principo ir iš ieškovo priteisti tik 30 proc. šalių nepilnametei dukrai reikalingo išlaikymo sumos. Nors atsakovės pajamos ir didesnės nei ieškovo, tačiau ji patiria ir ženklėsnės išlaidas. Teismai privalėjo įvertinti visą ieškovo turtinę padėtį ir, atsižvelgdami į tai, kad ieškovas turi nekilnojamojo turto, parinkti tinkamesnę nagrinėjamai situacijai išlaikymo formą – priteisti išlaikymą turto, kuris labiausiai atitiktų tiek vaiko, tiek ieškovo teisių perėmėjos interesus. Nors pirmosios instancijos teismas turėjo pareigą būti aktyvus, nepasinaudojo [CPK](#) 179 straipsnio 1 dalyje nustatyta teise ir nepasiūlė atsakovei pateikti papildomus įrodymus apie buto pagerinimo mastą, todėl šalių nepilnametė dukra neteko gyvenamojo būsto, atsakovei priteisus tik dalį buto. Apeliacinės instancijos teismas, netenkinęs atsakovės prašymo dėl teismo ekspertizės skyrimo, nepašalino pirmosios instancijos teismo padaryto pažeidimo. Teismai butą privalėjo pripažinti bendrąja jungtine sutuoktinių nuosavybe, jį priteisdami atsakovei (išskyrus 10/100 dalių buto, kurias kaip išlaikymą turto turėjo priteisti šalių nepilnametei dukrai), ją įpareigojant išmokėti ieškovui piniginę kompensaciją. Apeliacinės instancijos teismas nepagrįstai netenkino atsakovės prašymo bylą nagrinėti žodinio proceso tvarka.

Atrankos kolegija, susipažinusi su kasacinio skundo argumentais, skundžiamų teismų procesinių sprendimų motyvais ir jų pagrindų padarytomis išvadomis, sprendžia, kad kasaciniame skunde nekeliami tokių teisės klausimų, kurie atitiktų [CPK 346 straipsnio](#) 2 dalyje nurodytus bylos peržiūrėjimo kasacine tvarka pagrindus. Atrankos kolegijos vertinimu, kasacinio skundo argumentais nepagrindžiama, kad bylą nagrinėję teismai pažeidė skunde nurodytas materialiosios ir proceso teisės normas, nukrypo nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos teisės aiškinimo ir taikymo praktikos kasaciniame skunde įvardytais klausimais, ir kad šie pažeidimai galėjo turėti įtakos neteisėtiems teismų procesiniams sprendimams priimti.

Atrankos kolegija konstatuoja, kad pateiktas kasacinis skundas neatitinka [CPK](#) 346 straipsnio, 347 straipsnio 1 dalies 3 punkto, 3 dalies reikalavimų, todėl jį atsisakyta priimti ([CPK 350 straipsnio](#) 2 dalies 3, 4 punktai).

Atsisakius priimti kasacinį skundą, prašymas dėl žyminio mokesčio mokėjimo atidėjimo nesprendžiamas.

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 350 straipsnio 2 dalies 3, 4, 5 punktais, 4 dalimi,

n u t a r i a:

Kasacinį skundą atsisakyti priimti.

Nepriimtas kasacinis skundas gražinamas jį padavusiam asmeniui.

Ši nutartis yra galutinė ir neskundžiama.

Teisėjai Goda Ambrasaitė-Balynienė

Alė Bukaviniene

Virgilijus Grabinskas